

- JOGAN, N., 2007: *Lamiaceae*. V: MARTINČIČ A., WRABER T., JOGAN N., PODOBNIK A., TURK B., VREŠB., RAVNIK V., FRAJMAN B., STRGULC KRAJŠEK S., TRČAK B., BAČIČ T., FISCHER M. A., ELER K. & SURINA B. 2007. Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana: 585 - 621.
- JOGAN, N., BAČIČ T., FRAJMAN B., LESKOVAR I., NAGLIČ D., PODOBNIK A., ROZMAN B., STRGULC KRAJŠEK S. & TRČAK B., 2001: Gradivo za Atlas flore Slovenije. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju: 347.
- MODIČ, B., 1953: Floristični pregled cvetnic v Logu. Diplomski naloga. Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana. 63 pp.
- NIKLFIELD H. & L. SCHRATT-EHRENDORFER, 1999: Rote Listen gefährdeter Pflanzen Österreichs 2., neu bearbeitete Auflage. Farn- und Blütenpflanzen. Grüne Reihe des Bundesministeriums für Umwelt, Jugend und Familie, Bd. 10. Austria Medienservice, Graz. 291 pp.
- POSPICHAL, E., 1897~C1899: Flora des Österreichischen Küstenlandes 1(1897): XLIII, 1?C576; 2(1898~C1899): 1~C946.
- WRABER, T. & A. ČARNI, 1990: Prispevek k flori Prekmurja. Varstvo narave, Ljubljana 16: 5~C16.

BARBARA NEMEC & TINKA BAČIČ

***Rhamnus intermedius* Steud. & Hochst.**

Nova vrsta v flori Slovenije

New species in the flora of Slovenia

0449/1 Slovenija: Kras, Kraški rob nad vasjo Osp, zaraščajoči kraški travnik, 315 m n. m., 45° 34' 39" N, 13° 51' 45" E. Leg. & det. K. Jarni, 7. 6. 2007 in 1. 7. 2011, LJU.

Po do zdaj znanih podatkih je rod *Rhamnus* (kozja češnja) iz družine *Rhamnaceae* (krlhlikovke) v Sloveniji zastopan s štirimi vrstami: čistilna kozja češnja (*R. catharticus* L.), kranjska kozja češnja (*R. fallax* Boiss.), razkrečena kozja češnja (*R. saxatilis* Jacq.) in nizka kozja češnja (*R. pumilus* Turra) (TRČAK 2007). Pred nedavnim smo v Sloveniji našli še eno predstavnico tega rodu, vrsto *Rhamnus intermedius* Steud. & Hochst.

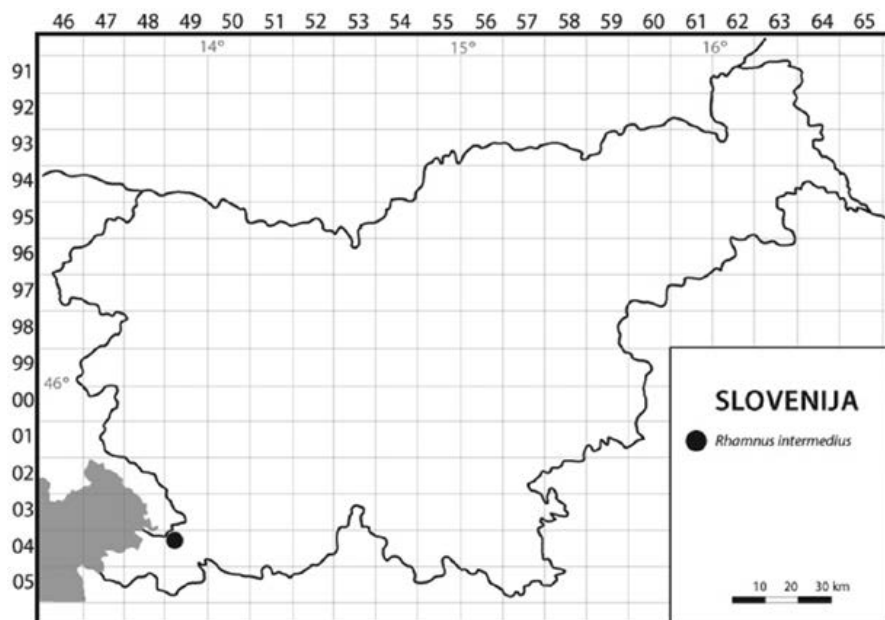
Vrsta *Rhamnus intermedius* je do okoli 80 cm velik, listopaden grm z gostimi in močno skrivenčenimi trnatimi vejami. Listi so navzkrižno razporejeni, dolgi od 9–15 mm in široki od 5–10 mm. Listna ploskev je temno zelena, bleščeča, okroglasta do široko eliptična s topim ali na kratko zašiljenim vrhom (Slika 1). Na dnu je zaokrožena ali topo klinasta, po robu topo nažagana. Listni pecelj je dolg okoli 4 mm (ŠILIČ 2005). Zelenorumeni cvetovi so drobni, dvo- ali enospolni, s 4–5 časnimi in venčnimi listi. Prašniki so 4, pestič 1 z vratom razdeljenim na 2 (–4) dele. Koščičast plod ima premer 4–5 mm in je okroglast, gol, gladek, črn in bleščeč z 2–3 koščicami. Le-te so po obliki jajčaste, svetlotjave, bleščeče in imajo skoraj po vsej dolžini vzdolžno razpoko (ŠILIČ 2005).

Slika 1: Primorska kozja češnja (*Rhamnus intermedius*) na rastišču nad vasjo Osp (foto: K. Jarni)
Figure 1: *Rhamnus intermedius* at the site above the village Osp (Photo: K. Jarni)

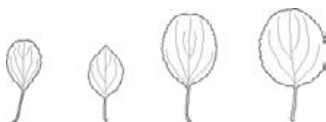
Rhamnus intermedius (v zadnjem času je pogostejša raba imena *Rhamnus intermedia*), zanjo predlagam slovensko ime primorska kozja češnja, je endemit primorskega dela Dinaridov s klasičnim nahajališčem (*locus classicus*) pri Reki na Hrvaškem, kjer jo je leta 1827 našel nemški botanik Christian Friedrich Hochstetter. Vrsto najdemo po otokih in ozkem obalnem pasu vzdolž Jadranskega morja, kjer raste v zimzelenih gozdovih hrasta črnike (*Fraxino ornio-Quercetum ilicis* Horvatić), redki makiji in grmiščih ter na skalnatih pašnikih. Po dolinah rek uspeva tudi v notranjosti vse do tam, kjer se še pozna vpliv sredozemskega podnebja (npr. v dolini Neretve do Mostarja – ŠILIČ 2005). POLDINI (2009) poroča o edinih nahajališčih vrste *R. intermedius* v Italiji, na Tržaškem Krasu, nekatera so v neposredni bližini državne meje s Slovenijo. Nekaj sto grmov naj bi raslo na pobočju hriba Griža (Monte Grisa), nekaj pa tudi na kraškem grebenu v bližini igrišča za golf (Hudo leto) ter pod hribom Kokoš (Monte Cocusso) nad Lokvijo. Uspeva predvsem v grmiščih ruja in skalne krhlike (*Frangulo-Cotinetum*), ki zaraščajo kraško gmajno. Njegove podatke povzema tudi ROTTENSTEINER (2014) v Ekскурzijski flori za Istro, kjer navaja tipsko podvrsto subsp. *intermedia* kot redko na Tržaškem ozemlju.

Grm primorske kozje češnje smo prvič opazili 7. junija 2007 na kraškem travniku nad vasjo Osp (sl. 2). Z njega smo vzeli herbarijski vzorec, ki ga hranimo v herbariju Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Biotehniške fakultete (UL). Žal tej najdbi sprva nismo posvetili večje pozornosti, pozabili smo tudi natančno nahajališče. Grm smo ponovno našli 1. junija 2011, takrat odčitati koordinate in vzeli herbarijske vzorce za herbarij LJU. Pri pregledovanju bližnje kot tudi nekoliko širše okolice drugih primerkov primorske kozje češnje nismo opazili. Grm, ki je visok okoli 70 cm in širok 1,5–2 m, sestavlja 6–7 pogankov. Listi na

Slika 2: Razširjenost vrste *Rhamnus intermedius* v Sloveniji

Figure 2: Distribution of *Rhamnus intermedius* in Slovenia

Slika 3: Od leve proti desni: list kratkega in dolgega poganjka na poganjku iz tal št. 1; list kratkega in dolgega poganjka na poganjku iz tal št. 2 (avtor: T. Bavcon)

Figure 3: From left to right: leaf of short and long shoot on shoot #1; leaf of short and long shoot on shoot #2 (Author: T. Bavcon)

posameznih poganjkah so po velikosti homogeni, večje razlike v velikosti pa so med poganjki (Slika 3). Opažena lastnost bi bila lahko posledica genetske heterogenosti grma tj. več osebkov zraslih iz različnih semen kot posledica skupnega transporta pri razširjanju semen. Leta 2012 je rastlina polno rodila in plodovi so bili prisotni na vseh poganjkih. Leto kasneje se je eden od poganjkov na južni strani grma posušil, vendar je v letošnjem letu (2014) znova odgnal iz korenin, kar je dober znak za zdaj edinega znanega predstavnika vrste pri nas.

Zahvala

Iskrena hvala Igorju Dakskoblerju za številne koristne pripombe in dopolnila.

Literatura

POLDINI, L., 2009: La diversità vegetale del Carso fra Trieste e Gorizia : lo stato dell'ambiente. Edizioni Goliardiche, Trieste. 731 pp.

ROTTENSTEINER, W., 2014: *Rhamnus* L. – Kreuzdorn. In: Rottensteiner, W. (ed.): Exkursionsflora für Istrien. Verlag des Naturwissenschaftlichen Vereins für Kärnten, Klagenfurt. pp. 806-807.

ŠLIČ, Č., 2005: Atlas dendroflora (drveće i grmlje) Bosne i Hercegovine. Matica Hrvatska Čitluk, Franjevačka kuća Masna Luka. 575 pp.

TRČAK, B., 2007: *Rhamnaceae* – krhlikovke. In: Martinčič, A. (ed.): Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana. pp. 356–358.

KRISTJAN JARNI

Erythronium dens-canis L.

Novi nahajališči v Slovenski Istri

New localities in Slovenian Istria

0548/1 (UTM 33TUL93) Slovenija: Primorska, Istra, dolina Drnice, Bezjak pod Sv. Petrom, 20 m do 45 m n. m., v stranski dolini in na osojnem vznožju pobočja nad njo, robinijev panjevec in mešan hrastovo-belogabrov gozd. Det. Z. Sadar, april 1998 in Z. Sadar & I. Dakskobler, 14. 4. 2014, popis in fotografije avtorjev.

0548/4 (UTM 33TVL03) Slovenija: Primorska, Istra, ob potoku Malinska pod Hrvoji, južno od obnovljenega mlina, proti meji s Hrvaško, 356 m n. m. Det. J. M. Kocjan, 23. 4. 2013, avtorjev popis in fotografije. Potrditev uspevanja v dolini Malinske, ki ga omenja, brez natančnejšega nahajališča, najbrž je bilo v kvadrantu **0548/2**, KALIGARIČ (1982: 284).

Navadni pasji zob (*Erythronium dens-canis*) v Sloveniji uspeva v vseh fitogeografskih območjih (JOGAN & al. 2001: 151). Po tem viru in po podatkih v bazi FloVegSi (SELIŠKAR & al. 2003) je najmanj nahajališč v alpskem in dinarskem fitogeografskem območju. V submediteranskem območju je pogost v Srednjem Posočju, v Vipavskih Brdih, na planoti Vrhe, redkejši na Krasu in v Brkinih. V Slovenski Istri smo ga do zdaj poznali le v njegovih apnenčastih delih (Slavnik, nad Črnim Kalom, južno od Klanca pri Kozini), ne pa v Koprskem gričevju (TRČAK & PAVLIN 2003, Rottensteiner, in litt.), z izjemo podatka za dolino Malinske vzhodno od vasi Hrvoji (KALIGARIČ 1982: 284), ki je bil najbrž v kvadrantu 0548/2. Podobno spoznanje velja za italijanski del Istre (POLDINI 2009: 277). MÜNCH (2014: 579) v Ekskurzijski flori Istre navaja, da je redko razširjen na Tržaškem, v Brkinih, v zaledju Reke, v Čičariji, na Učki, v Tržaškem in Reškem zalivu. Naštete pokrajinske enote, z izjemo Učke (tam sta o pasjem zobu prva pisal BENL & MAYER, 1975), zaobjemajo tudi slovensko ozemlje. Slovenska Istra tako sodi v enoto Tržaški zaliv, ki pa vsebuje tudi del Krasa (na primer vzpetino Kokoš). Najbrž je nahajališč pasjega zoba v dolini Malinske več, oz. so v različnih kvadrantih, kar